

Lov om vegfraktavtaler [vegfraktloven]

Dato	LOV-1974-12-20-68
Departement	Justis- og beredskapsdepartementet
Sist endret	LOV-2015-09-04-91 fra 01.01.2016
Publisert	ISBN 82-504-1251-6
Korttittel	Vegfraktloven - vegfrl

Kapittelloversikt:

Kapittel I. Omfang m.v. (§§ 1 - 5)

Kapittel II. Fraktførerens ansvar for andre. (§6)

Kapittel III. Avslutning og oppfyllelse av fraktavtale. (§§ 7 - 26)

Kapittel IV. Fraktførerens ansvar. (§§ 27 - 38)

Kapittel V. Lemping av erstatningsansvar. (§39)

Kapittel VI. Reklamasjon, foreldelse, søksmål m.m. (§§ 40 - 44)

Kapittel VII. Befordring som utføres av flere fraktførere i rekkefølge. (§§ 45 - 49)

Kapittel VIII. Ikrafttredelse. Oppheving av andre lover. (§50)

Jf. tidligere lov 31 jan 1969 nr. 3.

Kapittel I. Omfang m.v.

§ 1. Denne lov gjelder avtaler om godsbefordring med kjøretøy på veg når befordringen utføres mot vederlag og etter fraktavtalen skal skje mellom steder i riket (innenriks befordring) eller til eller fra riket eller mellom fremmede stater hvorav minst den ene har sluttet seg til Geneve-konvensjonen 19 mai 1956 om fraktavtaler ved internasjonal godsbeordring på veg (internasjonal befordring). Gjelder fraktavtalen internasjonal befordring, får loven likevel ikke anvendelse i den utstrekning den avviker fra annen konvensjonsstats lov og det følger av alminnelige lovvalgsregler at den sistnevnte lov skal gjelde.

I samsvar med overenskomst med stat som ikke har sluttet seg til nevnte konvensjon, kan Kongen bestemme at befordring av gods mellom denne stat og Norge helt eller delvis skal unntas fra lovens regler om internasjonal befordring. Kongen kan videre bestemme at befordring av gods i lokal grensetrafikk helt eller delvis skal likestilles med innenriks befordring.

§ 2. Loven gjelder ikke befordring av døde, befordring av flyttegods eller befordring som omfattes av postloven.

Loven gjelder heller ikke godsbefordring på veg som er undergitt den internasjonale konvensjon om befordring av gods med jernbane, eller som besørges av jernbanetrafikkselskap som ledd i oppfyllelse av avtale om befordring av gods med jernbane.

0 Endret ved lover 22 nov 1996 nr. 67 (ikr. 1 des 1996), 29 nov 1996 nr. 73 (ikr. 1 juli 1997), 9 jan 1998 nr. 5, 4 sep 2015 nr. 91 (ikr. 1 jan 2016 iflg. res. 4 sep 2015 nr. 1027).

§ 3. Med kjøretøy menes motorkjøretøy, tilhenger, påhengsvogn eller annet kjøretøy som er koblet til motorkjøretøy.

§ 4. Befordres kjøretøy med pålastet gods under en del av reisen med fartøy, jernbane eller luftfartøy uten at godset lesses av kjøretøyet av annen grunn enn omhandlet i § 22, får denne lov likevel anvendelse på befordringen i dens helhet.

Godtgjøres det at tap, skade eller forsinkelse som er skjedd under befordringen med det annet befordringsmiddel, ikke skyldes vegfraktføreren, men en hending som bare kunne inntreffe under og på grunn av befordringen med dette befordringsmiddel, bestemmes dog vegfraktførerens ansvar etter de lovregler som gjelder for befordring av gods med det annet befordringsmiddel, for så vidt disse regler ikke kan fravikes ved avtale som medfører innskrenkning i fraktførerens ansvar. Finnes ikke slike ufravikelige lovregler, bestemmes vegfraktførerens ansvar etter denne lov.

§ 5. Ved internasjonal befordring er avtale om endring av bevisbyrden eller om at retten til forsikringsbeløp overlates til fraktføreren, eller enhver annen bestemmelse i fraktavtalen som avviker fra denne lov, ugyldig med mindre annet følger av § 48 tredje ledd.

Ved innenriks befordring kan bestemmelsene i denne lov ikke fravikes til skade for avsenderen eller mottakeren, med mindre godsets uvanlige art eller tilstand eller de særlige forhold ved befordringen gjør det rimelig.

Kapittel II. Fraktførerens ansvar for andre.

§ 6. Fraktføreren svarer for handling eller unnlattelse i tjenesten av hans ansatte eller andre han bruker til utføring av befordringen, som om handlingen eller unnlattelsen var hans egen.

Kapittel III. Avslutning og oppfyllelse av fraktavtale.

Utferdigelse av fraktbrev.

§ 7. Ved internasjonal befordring skal fraktavtalen bekreftes ved fraktbrev. Det samme gjelder ved innenriks befordring, med mindre avsender og fraktfører er enige om å unnlate det eller det medfører særlig ulempe eller ikke er vanlig ved den slags befordring det gjelder.

Avtalen er gyldig og undergitt loven her, selv om fraktbrev ikke er utskrevet eller ikke har det foreskrevne innhold.

Skal godset lastes på flere kjøretøyer, eller dreier det seg om ulike godsslag eller atskilte partier, kan avsenderen eller fraktføreren kreve utskrevet særskilt fraktbrev for hvert kjøretøy, godsslag eller parti.

§ 8. Ved internasjonal befordring utskrives fraktbrevet i tre original-eksemplar og undertegnes av avsenderen og fraktføreren. Det første eksemplar leveres avsenderen, det annet følger godset og det tredje beholdes av fraktføreren.

Ved innenriks befordring skal fraktbrev i tilfelle utskrives i flere eksemplar dersom avsenderen eller fraktføreren krever det. Fraktbrevet skal undertegnes av fraktføreren. Ett eksemplar skal leveres avsenderen.

Utskrives fraktbrevet her i riket, kan underskrift på fraktbrevet være trykt eller erstattet med stempel. Ellers gjelder i så måte loven i det land der fraktbrevet utskrives.

Fraktbrevets innhold.

§ 9. Utskrives fraktbrev ved innenriks befordring, skal dette inneholde opplysning om:

- a) avsenderens navn og adresse,
- b) fraktførerenes navn og adresse,
- c) sted og dag for overtakelsen av godset og bestemmelsesstedet,
- d) mottakerens navn og adresse,
- e) antall kollo, deres særskilte merker og nummer eller en tilsvarende beskrivelse av godset,
- f) godsets bruttovekt eller dets mengde angitt på annen måte, samt
- g) ved farlig gods den alminnelig godtatte betegnelse.

Både avsenderen og fraktføreren kan kreve inntatt i fraktbrevet andre opplysninger som nevnt i § 10 første ledd bokstav a-j eller annet ledd. Når de er enige, kan de ta inn i fraktbrevet andre opplysninger som de anser påkrevd.

§ 10. Ved internasjonal befordring skal fraktbrevet inneholde følgende opplysninger:

- a) sted og dag for utferdigelsen,
- b) avsenderens navn og adresse,
- c) fraktførerens navn og adresse,
- d) sted og dag for overtakelsen av godset og bestemmelsesstedet,
- e) mottakerens navn og adresse,
- f) den vanlige betegnelse på godsets art og pakningsmåten, ved farlig gods den alminnelig godtatte betegnelse,
- g) antall kolli, deres særskilte merker og nummer,
- h) godsets bruttovekt eller dets mengde angitt på annen måte,
- i) kostnader i sammenheng med befordringen (frakt, tilleggskostnader, tollavgifter og andre kostnader som påløper i tiden fra avtaleslutningen til utleveringen)
- j) nødvendige forholdsordrer vedrørende tollbehandling og andre formaliteter,
- k) erklæring om at befordringen uansett annen avtale er undergitt konvensjonen (jfr. § 1) eller lov som er i samsvar med konvensjonen.

I forekommende tilfelle skal fraktbrevet også gi opplysning om:

- a) forbud mot omlasting,
- b) de kostnader avsenderen påtar seg å betale,
- c) etterkravsbeløp som skal innkreves ved utleveringen,
- d) angitt verdi av godset og det beløp som særlig utleveringsinteresse utgjør, jfr. §§ 33 og 35 annet ledd,
- e) avsenderens forholdsordrer til fraktføreren om forsikring av godset,
- f) avtalt tidsfrist for fullføring av befordringen,
- g) fortegnelse over de dokumenter som er stillet til fraktførerens rådighet.

Partene kan ta inn i fraktbrevet andre opplysninger som de anser påkrevet.

Ansvar for fraktbrevets innhold.

§ 11. Avsenderen er ansvarlig for kostnader og skade som fraktføreren påføres ved at opplysninger og forholdsordrer som avsenderen gir angående fraktbrevets utferdigelse eller innhold, er uriktige eller ufullstendige.

Har fraktføreren på avsenderens begjæring ført inn i fraktbrevet opplysning eller forholdsordre som nevnt i første ledd, anses han for å ha gjort det på vegne av avsenderen om ikke annet godtgjøres.

Inneholder ikke fraktbrevet erklæring som nevnt i § 10 første ledd bokstav k, er fraktføreren ansvarlig for kostnader og skade som derved påføres den som har rett til godset.

Fraktførerens undersøkelseplikt.

§ 12. Er fraktbrevet utskrevet, skal fraktføreren ved overtakelsen av godset undersøke om opplysninger i fraktbrevet om stykketall, merker og nummer er riktige. Kan dette ikke med rimelige midler gjøres, eller er det grunn til å dra opplysningenes riktighet i tvil, skal han føre grunnlagt forbehold inn i fraktbrevet.

Fraktføreren skal også undersøke godsets og pakningens synlige tilstand og i tilfelle grunnlag de forbehold han tar inn i fraktbrevet. Er det ved innenriks befordring ikke utskrevet fraktbrev, skal fraktføreren, for så vidt forholdene ikke tilsier annet, undersøke godsets og pakningens synlige tilstand og underrette avsenderen om de forbehold han finner å måtte ta.

Forbehold som nevnt i første og annet ledd binder ikke avsenderen, med mindre han uttrykkelig har godkjent dem i fraktbrevet eller ved innenriks befordring når fraktbrev ikke er utskrevet i annen uttrykkelig erklæring.

Mot å dekke kostnadene kan avsenderen kreve at fraktføreren undersøker sendingens innhold, bruttovekt eller på annen måte uttrykt mengde. Er fraktbrev utferdiget, skal resultatet av undersøkelsen føres inn i dette.

Fraktbrevets beviskraft m.m.

§ 13. Når ikke annet godtgjøres, gjelder fraktbrevet som bevis for avtalevilkårene og for fraktføreren overtakelse av godset.

Har fraktføreren ikke tatt grunnlagt forbehold i fraktbrevet, antas det når ikke annet godtgjøres, at godset og dets pakning framtrådte i god stand da fraktføreren overtok det, og at antall kollen, deres merker og nummer svarte til opplysningene i fraktbrevet. Plikter fraktføreren ved innenriks befordring uten fraktbrev å undersøke godsets og pakningens synlige tilstand, men forbehold ikke er tatt, antas det at godset og dets pakning framtrådte i god stand da fraktføreren overtok det, med mindre annet godtgjøres.

Mangelfull pakning av godset.

§ 14. Avsenderen er ansvarlig overfor fraktføreren for skade på person, materiell eller annet gods og for kostnader, når skaden eller kostnadene skyldes mangelfull pakning av godset. Dette gjelder ikke dersom mangelen var synlig eller kjent av fraktføreren da han overtok godset uten å ta forbehold.

Farlig gods.

§ 15. Overgis farlig gods til befordring, skal avsenderen gi fraktføreren nøyaktig opplysning om hvori faren består og om nødvendig om hvilke forsiktighetsregler som må følges. Er slik opplysning ikke tatt inn i fraktbrevet, påhviler det avsenderen eller mottakeren på annen måte å godtgjøre at fraktføreren har kjent den nøyaktige karakter av den fare som befordringen av godset medførte.

Hadde fraktføreren ikke kjennskap til godsets farlige egenskaper som anført i første ledd, kan han uten å få erstatningsansvar når som helst og hvor som helst lesse av godset, eller om det ikke er grunn til å anta at faren kan avverges ved mindre inngripende tiltak, ødelegge eller uskadeliggjøre det. Avsenderen er ansvarlig for kostnader og skade som følger av at godset er overlevert eller befordres.

Dokumenter som skal stilles til fraktføreren rådighet.

§ 16. Til oppfyllelse av tollbestemmelser og andre offentlige forskrifter som skal iakttas før utleveringen av godset, skal avsenderen stille de nødvendige dokumenter til rådighet for fraktføreren og ellers skaffe ham de opplysninger som trengs.

Avsenderen er ansvarlig overfor fraktføreren for skade som måtte følge av at slike dokumenter eller opplysninger mangler eller er ufullstendige eller uriktige, med mindre skaden skyldes fraktføreren feil eller forsømmelse. Fraktføreren plikter ikke å undersøke om dokumentene og opplysningene er riktige og fullstendige.

Fraktføreren er ansvarlig for følgene av tap eller misbruk av de dokumenter som er stilt til hans rådighet, med mindre han godtgjør at tapet eller misbruket ikke skyldes feil eller forsømmelse fra hans side. Erstatningen kan ikke overstige det beløp som skulle betales om godset var gått tapt.

Råderett over godset under befordringen.

§ 17. Avsenderen har rett til å rå over godset, særlig ved å be fraktføreren om å stanse godset undervegs, forandre bestemmelsessted eller utlevere godset til en annen mottaker enn tidligere angitt.

Avsenderens råderett opphører når mottakeren gjør bruk av sin rett etter § 20 første ledd eller, ved internasjonal befordring, når det annet eksemplar av fraktbrevet overleveres til ham. Fra da av skal fraktføreren rette seg etter mottakerens påbud.

Retten til å rå over godset tilkommer likevel mottakeren allerede fra det tidspunkt da fraktbrev utferdiges, dersom avsenderen gir påskrift om dette i fraktbrevet.

Har mottakeren under utøvelse av råderetten påbudt godset utlevert til en annen, kan denne ikke oppnevne andre mottakere.

§ 18. Vil avsenderen eller, i tilfelle som nevnt i § 17 tredje ledd, mottakeren utøve sin rett til å rå over godset, må han erstatte fraktføreren kostnader og skader ved iverksettingen av nye forholdsregler.

Fraktføreren plikter ikke å etterkomme mottatt forholdsordre dersom iverksetting ikke er mulig på det tidspunkt ordren når fram til den som skal sette den i verk, eller vil hindre den normale utøvelse av fraktføreren virksomhet eller være til skade for avsendere eller mottakere av andre sendinger. Fraktføreren skal straks underrette den som har gitt forholdsordren, om at han ikke kan etterkomme den.

Fraktføreren plikter heller ikke å etterkomme forholdsordre som medfører deling av sendingen.

Ved internasjonal befordring må avsender eller, i tilfelle som nevnt i § 17 tredje ledd, mottaker som vil utøve sin rett til å rå over godset, legge fram det første eksemplar av fraktbrevet påført de nye forholdsordrer.

§ 19. Unnlater fraktføreren å etterkomme forholdsordre som han etter §§ 17 og 18 plikter å følge, eller etterkommer han ved internasjonal befordring slik ordre uten å kreve framlagt det første eksemplar av fraktbrevet, blir han ansvarlig for skade som derved voldes.

Godsets utlevering m.m.

§ 20. Når godset er kommet til bestemmelsesstedet, kan mottakeren kreve at fraktføreren mot kvittering utleverer godset, samt ved internasjonal befordring det annet eksemplar av fraktbrevet. Fastslås det at godset er gått tapt, eller er det ikke kommet fram ved utløpet av den frist som er nevnt i § 27 annet ledd, kan mottakeren i eget navn gjøre gjeldende de rettigheter som følger av fraktavtalen.

Ved innenriks befordring har mottakeren rett til å få utlevert fraktbreveksemplar som er utferdiget for å overleveres til ham.

Mottaker som gjør bruk av sin rett etter første ledd, skal betale det beløp som skyldes etter fraktavtalen, ved internasjonal befordring det beløp som skyldes etter fraktbrevet. Oppstår det tvist om beløpet, plikter fraktføreren ikke å utlevere godset med mindre mottakeren stiller sikkerhet.

§ 21. Blir godset utlevert til mottakeren uten innbetaling av det etterkravsbeløp som fraktføreren etter fraktavtalen skulle innkreve, skal fraktføreren erstatte avsenderen hans tap opp til dette beløp, men kan kreve erstatningsbeløpet dekket av mottakeren.

Hindringer for befordringens gjennomføring.

§ 22. Viser det seg før godsets framkomst til bestemmelsesstedet at det er umulig for fraktføreren å oppfylle avtalen i samsvar med fraktbrevets bestemmelser eller - ved innenriks befordring - det som ellers er avtalt, skal fraktføreren innhente forholdsordre hos den som etter §§ 17-18 kan rå over godset.

Dersom befordringen kan utføres på annen måte enn opprinnelig fastsatt, og fraktføreren ikke innen rimelig tid har kunnet få forholdsordre fra den som etter §§ 17-18 kan rå over godset, skal fraktføreren treffe de tiltak som han finner best stemmer med dennes interesser.

Hindringer for utlevering.

§ 23. Foreligger det etter godsets framkomst til bestemmelsesstedet, hindring for utlevering, skal fraktføreren innhente forholdsordre fra avsenderen. Nektet mottakeren ved internasjonal befordring å ta imot godset, kan avsenderen rå over det uten å legge fram det første eksemplar av fraktbrevet.

Selv om mottakeren har nektet å ta imot godset, kan han kreve det utlevert så lenge fraktføreren ikke har mottatt annen forholdsordre fra avsenderen.

Oppstår hindring for utlevering etter at mottakeren i medhold av § 17 tredje ledd har påbudt godset utlevert til en annen, skal ved anvendelsen av første og annet ledd mottakeren anses som avsender og den annen som mottaker.

Kostnader ved forholdsordre.

§ 24. Fraktføreren kan kreve dekket de kostnader han har hatt ved innhenting og iverksetting av forholdsordre som nevnt i §§ 22 og 23 med mindre kostnadene skyldes feil eller forsømmelse fra hans side.

Fraktførerenes plikt til å dra omsorg for godset.

§ 25. I tilfelle som nevnt i § 22 første ledd og § 23 kan fraktføreren straks lesse av godset for den berettigedes regning. Befordringen skal dermed anses avsluttet, men fraktføreren plikter å ta vare på godset på den berettigedes vegne. Fraktføreren kan likevel overlate omsorgen for godset til tredjemann og er i så fall bare ansvarlig for at denne er valgt med tilbørlig omhu.

Godset kan fortsatt holdes tilbake til sikkerhet for de beløp som ved internasjonal befordring skyldes etter fraktbrevet, eller ved innenriks befordring etter frakttavtalen, og for andre kostnader som kan kreves dekket.

§ 26. Fraktføreren kan selge godset uten å avvente forholdsordrene som nevnt i §§ 22 og 23, såfremt godset er utsatt for hurtig ødeleggelse eller dets tilstand ellers gir grunn til det eller kostnadene ved dets bevaring ikke står i rimelig forhold til dets verdi. Også ellers kan fraktføreren selge godset om han ikke innen rimelig tid har mottatt annen forholdsordre som han med rimelighet må anses pliktig å følge.

Salget skal skje på betryggende måte. Så vidt mulig skal fraktføreren i god tid underrette den som er berettiget til godset, om tid og sted for salget. Salg av gods utenfor riket skjer etter de regler som gjelder i det land der godset er.

Salgssummen skal etter fradrag av de beløp som omfattes av fraktførerens sikkerhetsrett i godset (jfr. § 25), og salgskostnader, stilles til disposisjon for den berettigede. Overstiger kostnadene salgssummen, kan fraktføreren kreve det overskytende erstattet.

0 Endret ved lov 26 juni 1992 nr. 86.

Kapittel IV. Fraktførerens ansvar.

Vilkår for ansvar.

§ 27. Fraktføreren er ansvarlig for tap og skade som rammer godset i tiden fra overtakelsen til utleveringen, og for forsinket utlevering.

Forsinket utlevering foreligger når godset ikke er blitt utlevert til avtalt tid, eller - om utleveringsfrist ikke er avtalt - når den faktiske befordringstid overstiger hva det etter forholdene ville være rimelig å innrømme en omsorgsfull fraktfører. Ved dellast tas særlig i betraktning den tid som vanligvis trengs for å samle full last.

§ 28. Fraktføreren er fri for ansvar etter § 27 dersom han godtgjør at tapet, skaden eller forsinkelsen skyldes feil eller forsømmelse av den berettigede, forholdsordre fra denne som ikke har sin årsak i feil eller forsømmelse fra fraktførerens side, godsets mangelfulle beskaffenhet eller forhold som fraktføreren ikke kunne unngå og heller ikke var i stand til å forebygge følgene av.

Til fritak for ansvar kan fraktføreren ikke påberope mangler ved det kjøretøy som han brukte til befordringen, eller feil eller forsømmelse av den som han måtte ha leid kjøretøyet av, eller dennes folk.

§ 29. Fraktføringen er likeledes fri for ansvar etter § 27 når tapet eller skaden skyldes den særlige fare som knytter seg til ett eller flere av følgende forhold:

- a) bruk av åpent kjøretøy uten presenning etter uttrykkelig avtale inntatt i fraktbrevet, eller, ved innenriks befordring, med avsenderens godkjenning;
- b) manglende eller mangelfull pakning av gods som etter sin egen beskaffenhet er utsatt for svinn eller skade dersom det ikke er pakket inn eller er mangelfullt pakket;
- c) håndtering, pålessing, stuing eller avlessing av godset foretatt av avsenderen eller mottakeren eller av noen som handler på vegne av dem;
- d) beskaffenheten ved enkelte godsslag som spesielt utsetter dem for tap eller skade, særlig ved brudd, rust, selvødeleggelse, inntørking, lekkasje, normalt svinn eller angrep av skadeinsekter eller gnagere;
- e) utilstrekkelige eller uriktige merker eller nummer på godset;
- f) befordring av levende dyr.

Godtgjør fraktføringen at tapet eller skaden etter saksforholdet kan være oppstått på grunn av fare som går inn under første ledd, skal det legges til grunn at tapet eller skaden er voldt på denne måte, med mindre det godtgjøres at dette ikke er tilfellet. Denne regel gjelder likevel ikke i tilfelle som nevnt i første ledd bokstav a dersom det foreligger tap i unormalt omfang eller av hele kolli.

Dersom befordringen utføres med kjøretøy som spesielt er utstyrt for å beskytte mot varme, kulde, temperatursvingninger eller luftfuktighet, kan fraktføringen ikke kreve ansvarsfritak etter første ledd bokstav d, med mindre han godtgjør at alt er gjort som etter forholdene pålås ham med hensyn til valg, vedlikehold og bruk av slikt utstyr, og at han har fulgt alle særlige påbud som er gitt ham.

Fraktføringen kan ikke kreve ansvarsfritak etter første ledd bokstav f med mindre han godtgjør at alt er gjort som etter forholdene normalt pålås ham, og at han har fulgt alle særlige påbud som er gitt ham.

§ 30. Er fraktføringen etter § 28 eller § 29 uten ansvar for enkelte av de forhold som har voldt tapet, skaden eller forsinkelsen, blir han bare ansvarlig i den utstrekning slik skadelig følge er voldt under medvirkning av forhold som han svarer for.

Tap av godset.

§ 31. Er godset ikke utlevert innen 30 dager etter utløpet av den avtalte utleveringsfrist eller - om slik frist ikke er avtalt - innen 60 dager etter at fraktføringen overtok godset, kan den berettigede kreve at fraktføringen skal være ansvarlig for godset som om det var tapt.

Ved mottakelsen av erstatning for det tapte gods kan den berettigede skriftlig kreve å bli underrettet straks dersom godset skulle komme til rette innen ett år fra erstatningens utbetaling. Fraktføringen skal skriftlig bekrefte at slikt krav er framsatt.

Den berettigede kan kreve godset utlevert innen 30 dager etter at han har mottatt underretning som nevnt i annet ledd, mot å betale det beløp som ved internasjonal befordring skyldes etter fraktbrevet og ved innenriks befordring etter fraktavtalen, og tilbakebetale den erstatning han har fått, med fradrag av de kostnader som er innbefattet i erstatningen. Han kan likevel kreve erstatning for forsinket utlevering i samsvar med § 35.

Dersom det ikke er framsatt krav som nevnt i annet ledd, eller utlevering ikke er krevd innen den frist som tredje ledd fastsetter, eller godset først kommer til rette mer enn ett år etter erstatningens utbetaling, kan fraktføreren rå over godset med de innskrenkninger som måtte følge av tredjemanns rett. For gods utenfor riket gjelder regler i det land der godset er.

Erstatningens størrelse ved tap.

§ 32. Erstatning for helt eller delvis tap av godset regnes etter godsets verdi på stedet og tiden for overtakelsen til befordring. Verdien bestemmes etter børsprisen eller - i mangel av slik pris - etter markedsprisen. Fins heller ikke slik pris, beregnes verdien etter vanlig verdi av gods av samme art og kvalitet.

Ved innenriks befordring kan erstatningen likevel ikke overstige 17 SDR for hvert kilogram av det tapte gods i bruttovekt.

Ved internasjonal befordring skal erstatningen ikke overstige 8,33 SDR for hvert kilogram av det tapte gods i bruttovekt.

Ved oppgjør i norske penger legges til grunn den omrekningskurs som gjelder på oppgjørsdagen.

I tillegg kan frakt, tollavgifter og andre kostnader ved befordringen kreves godtgjort, helt ut ved totaltap og forholdsmessig ved delvis tap.

Ved internasjonal befordring kan høyere erstatning enn etter de foregående ledd i paragrafen her bare kreves dersom godsets verdi eller særlig utleveringsinteresse er angitt i samsvar med §§ 33 eller 35.

0 Endret ved lover 12 mai 1978 nr. 20, 27 apr 1984 nr. 24.

§ 33. Har avsenderen i fraktbrevet angitt en verdi på godset utover den grense som er fastsatt i § 32 annet eller tredje ledd, og betalt slik tilleggs godtgjørelse som måtte bli avtalt, trer den angitte verdi isteden som grense for erstatningens størrelse.

Erstatningens størrelse ved skade på godset.

§ 34. Ved skade på godset skal fraktføreren erstatte verdiforringelsen regnet på grunnlag av godsets verdi etter reglene i § 32 første og femte ledd.

Erstatningen skal likevel ikke overstige det beløp som skulle betales hvis sendingen eller - om bare en del av sendingen er forringet i verdi som følge av skaden - denne del var gått tapt.

0 Endret ved lov 18 des 1987 nr. 97.

Erstatning ved forsinket utlevering m.m.

§ 35. Godtgjøres det at skade er lidt som følge av forsinket utlevering, plikter fraktføreren å erstatte skaden, dog ikke utover fraktbeløpet.

Erstatning utover det som følger av §§ 32-34 og første ledd i denne paragraf, kan kreves dersom avsenderen mot å betale slik tilleggsgodtgjørelse som måtte bli avtalt, har fastsatt i fraktbrevet et beløp som angir hva en særlig interesse i riktig utlevering utgjør i tilfelle av tap eller skade eller oversitting av utleveringsfristen.

Rente m.m.

§ 36. Den som har rett til erstatning kan ved internasjonal befordring kreve rente av erstatningsbeløpet med 5 % årlig fra den dag skriftlig krav blir sendt fraktføreren eller - om slikt krav ikke settes fram - fra den dag søksmål blir reist. Ved innenriks befordring kan rente kreves etter lov om renter ved forsinket betaling m.m.

Kreves erstatning i mynt som ikke er gangbar på det sted betaling skjer, omregnes beløpet til stedets mynt etter verdien på betalingsdagen.

0 Endret ved lov 27 apr 1984 nr. 24.

Erstatningskrav på annet grunnlag enn avtale.

§ 37. Kreves erstatning for tap, skade eller forsinkelse på annet grunnlag enn avtale, kan fraktføreren og i tilfelle enhver som han svarer for etter § 6, påberope de bestemmelser i denne lov som utelukker fraktførerens ansvar, eller som angir eller begrenser erstatningens størrelse.

Forsett og grov uaktsomhet.

§ 38. Har fraktføreren voldt skaden, forsettlig eller grovt uaktsomt, kan han ikke påberope de bestemmelser i dette kapittel, som utelukker eller begrenser hans ansvar eller som endrer bevisbyrden.

Det samme gjelder dersom noen som fraktføreren svarer for etter § 6, i tjenesten har vist forsett eller grov uaktsomhet. I så fall kan disse heller ikke for sitt personlige ansvar påberope de bestemmelser som er nevnt i første ledd.

Kapittel V. Lemping av erstatningsansvar.

§ 39. Har ved innenriksbefordring avsenderen eller, i tilfelle av befordring som ikke er ledd i yrkesmessig godsbefordring, fraktføreren pådratt seg erstatningsansvar etter loven her, kan ansvaret lempes etter reglene i lov 13 juni 1969 nr. 26 om skadeerstatning § 5-2.

Kreves ved innenriks befordring erstatning av noen som fraktføreren eller avsenderen svarer for, kan ansvaret lempes på tilsvarende måte.

Bestemmelsene i denne paragraf gjør ingen innskrenkning i anvendelsen av de ellers gjeldende regler om lemping av erstatningsansvar.

0 Endret ved lov 21 juni 1985 nr. 81.

Kapittel VI. Reklamasjon, foreldelse, søksmål m.m.

Reklamasjon.

§ 40. Ved innenriks befordring skal den som vil kreve erstatning for delvis tap eller skade som har rammet godset, eller for forsinket utlevering, gi fraktføreren meddelelse herom uten ugrunnet opphold. Gjør han ikke det, kan han senere bare framsette krav dersom fraktføreren har utvist forsett eller grov uaktsomhet.

Har ved internasjonal befordring mottakeren tatt imot godset uten å undersøke dets tilstand sammen med fraktføreren og uten å framsette innsigelse overfor fraktføreren på grunn av tap eller skade med angivelse av tapets eller skadens art, skal det når annet ikke godtgjøres, legges til grunn at han har mottatt godset i den tilstand fraktbrevet angir. Innsigelse som nevnt må gjøres senest ved utleveringen når det gjelder synlig tap eller skade, og ellers innen 7 dager deretter, søndager og helgedager ikke medregnet. Innsigelsen må framsettes skriftlig med mindre tapet eller skaden var synlig.

Har ved internasjonal befordring mottakeren og fraktføringen i forening undersøkt godsets tilstand, kan bevis mot det som derved er fastslått, bare føres dersom tapet eller skaden ikke var synlig, og mottakeren skriftlig har framsatt innsigelsen innen 7 dager etter undersøkelsen, søndager og helgedager ikke medregnet.

Ved internasjonal befordring betales erstatning for forsinket utlevering bare dersom mottakeren innen 21 dager etter at godset ble stilt til hans rådighet, skriftlig har meddelt fraktføringen at han vil påberope forsinkelsen.

Ved beregning av fristen etter denne paragraf medregnes ikke utleveringsdagen og i tilfelle heller ikke den dag da undersøkelse ble foretatt eller godset stilt til mottakerens rådighet.

Fraktføringen og mottakeren skal gi hverandre rimelig hjelp til å gjennomføre nødvendige undersøkelser.

Foreldelse.

§ 41. Krav vedrørende befordring som går inn under denne lov, foreldes etter ett år, men etter tre år når kravet grunnes på forsett eller grov uaktsomhet.

Foreldelsestiden løper:

- a) ved delvis tap, skade eller forsinket utlevering fra den dag da godset ble utlevert,
- b) ved totaltap fra den trettiende dag etter utløpet av avtalt utleveringsfrist eller - dersom slik frist ikke er avtalt - fra den sekstiende dag etter at fraktføringen overtok godset,
- c) i andre tilfelle når tre måneder er gått fra den dag da fraktavtalen ble sluttet.

Ved internasjonal befordring stanser et skriftlig framsatt krav foreldelsens løp indtil fraktføringen skriftlig avslår kravet og tilbakesender de dokumenter som ble oversendt sammen med kravet. Blir en del av kravet godkjent, begynner foreldelsesfristen igjen å løpe for den del av kravet som fremdeles er omstridt. Det påhviler den som gjør gjeldende at kravet eller svaret er mottatt av den annen part, eller at dokumentene er tilbakelevert, å godtgjøre dette. Foreldelsens løp stanser ikke om det framsettes ytterligere krav vedrørende samme tvistegjenstand.

Om avbrytelse og forlenging av foreldelsesfristen gjelder for øvrig alminnelige norske foreldelsesregler når søksmål reises for norsk domstol, og ellers loven i det land der søksmål reises.

Et krav som er foreldet, kan heller ikke gjøres gjeldende overfor en saksøker eller til motregning under rettergang.

⁰ Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

Domsmyndighet. Vernetting.

§ 42. Søksmål vedrørende internasjonal befordring kan bare reises i stat der saksøkte har bopel, hovedkontor eller den avdeling eller representant som fraktavtalen er sluttet gjennom, eller der fraktføreren overtok godset eller bestemmelsesstedet ligger. Partene kan avtale at søksmål kan reises i annen konvensjonsstat.

Her i riket reises søksmål vedrørende avtale om internasjonal befordring i tilfelle på det sted eller på et av de steder der saken har en tilknytning som begrunner domsmyndighet, eller på annet sted som partene har avtalt.

Ved innenriks befordring kan søksmål foruten i rettskrets hvor det etter tvisteloven kapittel 4 er verneting, også reises i rettskrets hvor godset ble overtatt til befordring eller hvor bestemmelsesstedet ligger.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

Fullbyrding av dommer m.m.

§ 43. Er søksmål innbrakt for eller avgjort av kompetent domstol i samsvar med § 42, kan nytt søksmål ikke reises mellom de samme parter om samme tvistegjenstand, forutsatt at avgjørelsen av den domstol der søksmål først ble reist, vil kunne kreves fullbyrdet her i riket.

Dom, herunder fraværdom, avsagt av domstol i en konvensjonsstat, og forlik inngått eller bekreftet for slik domstol, kan fullbyrdes her i riket når dommen eller forliket kan kreves fullbyrdet i den stat der dommen er avsagt eller forliket inngått. Dette gjelder likevel ikke utenlandsk rettsavgjørelse som bare har foreløpig tvangskraft, eller som pålegger en saksøker å betale erstatning utover sakskostnader fordi hans søknad helt eller delvis ikke har ført fram.

Begjæring til tingretten om fullbyrding av dom som nevnt i annet ledd skal være ledsaget av bekreftet domsutskrift og erklæring fra myndighetene i den fremmede stat om at dommen vedrører en befordring som går inn under den i § 1 nevnte konvensjon, og at dommen er rettskraftig og kan fullbyrdes i den stat der den er avsagt. Tilsvarende gjelder for utenlandske rettsforlik.

Er dokument som nevnt i tredje ledd avfattet på andre fremmede språk enn dansk og svensk, skal det være ledsaget av en oversetting til norsk bekreftet av en edsvoren translatør eller av en norsk diplomatisk eller konsulær tjenestemann.

Den som er statsborger i en konvensjonsstat, eller som har bopel eller forretningssted i en slik stat, kan ikke pålegges å stille sikkerhet for betaling av sakskostnader ved søksmål om befordring etter denne lov.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

Voldgift.

§ 44. I avtale om internasjonal befordring kan bestemmes at tvister skal avgjøres ved voldgift, når det samtidig bestemmes at voldgiftsretten skal anvende reglene i konvensjonen eller i lov som er i samsvar med konvensjonen.

Kapittel VII. Befordring som utføres av flere fraktførere i rekkefølge.

§ 45. Utføres befordringen av flere vegfraktførere i rekkefølge på grunnlag av en og samme fraktavtale som er bekreftet ved utferdigelse av fraktbrev i flere eksemplarer hvorav ett følger godset, er hver av fraktførerne ansvarlig for befordringen i dens helhet, slik at den annen og hver følgende fraktfører ved sin mottakelse av godset og fraktbrevet blir part i fraktavtalen på fraktbrevets vilkår.

§ 46. Fraktfører som mottar godset fra en foregående fraktfører, skal gi denne en datert og undertegnet kvittering og sette sitt navn og sin adresse på det annet eksemplar av fraktbrevet. Finnes grunn til det, skal han på dette eksemplar og på kvitteringen ta forbehold som nevnt i § 12 første og annet ledd. Bestemmelsene i § 13 gjelder tilsvarende i forholdet mellom fraktførerne.

Ved innenriks befordring gjelder bestemmelsene i første ledd bare når en av fraktførerne krever det.

§ 47. Bortsett fra når krav mot saksøkeren eller motregningsinnsigelse gjøres gjeldende i søksmål om krav som grunnes på samme fraktavtale, kan søksmål om ansvar for tap, skade eller forsinket utlevering bare reises mot den første eller den siste fraktfører eller mot fraktføreren ved den del av befordringen hvorunder den hending inntraff som voldt tapet, skaden eller forsinkelsen. Søksmål kan reises mot flere av disse fraktførere samtidig.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 48. Fraktfører som har betalt erstatning, kan kreve erstatningen med renter og kostnader dekket av de andre fraktførere som har deltatt i befordringen, etter følgende regler:

- fraktfører som har voldt skaden, er eneansvarlig for erstatningen;
- er skaden voldt av flere fraktførere, skal hver av dem svare i forhold til sin del av ansvaret for skadetilføyelsen, eller - om det ikke er mulig å fordele ansvaret - i forhold til sin del av frakten;
- kan det ikke fastslås hvem av fraktførerne ansvaret påhviler, skal samtlige svare, hver i forhold til sin del av frakten.

Er en av fraktførerne ute av stand til å betale, fordeles det beløp han ikke dekker på de

øvrige i forhold til deres del av frakten.

Fraktførerne kan ved avtale fravike bestemmelsene i første og annet ledd.

§ 49. Fraktfører som det reises krav mot etter reglene i § 48, kan ikke gjøre gjeldende at den fraktfører som reiser kravet, har betalt med urette, når erstatningen er fastsatt av domstol og han har fått behørig varsel om søksmålet og høve til å tre inn i saken.

Ved internasjonal befordring kan søksmål om krav etter § 48 reises i stat der en av de fraktførere som krav reises mot har bopel, hovedkontor eller den avdeling eller representant som fraktavtalen er sluttet gjennom. Alle fraktførere kan saksøkes under ett i samme søksmål. § 2 annet ledd gjelder tilsvarende.

Bestemmelsene i § 43 annet og følgende ledd og § 41 får tilsvarende anvendelse. Foreldelsesfristen skal dog løpe fra den dag da endelig rettsavgjørelse om erstatning ble truffet eller - om slik avgjørelse ikke foreligger - fra den dag erstatningen ble betalt.

Kapittel VIII. Ikrafttredelse. Oppheving av andre lover.

§ 50. Denne lov trer i kraft fra den dag Kongen bestemmer.
